

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO ATASKAITA

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR
KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ TEISINGUMAS,
SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS**

2020 m. liepos 9 d. Nr. AR-5 (3.14)

Varėna

Su audito ataskaita galima susipažinti savivaldybės interneto puslapyje www.varena.lt

SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Varėnos rajono savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principu. Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, teikdama pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus darbo efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nustatyta pareiga teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Todėl, remiantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atlieka savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą.

Auditą atliko Varėnos rajono savivaldybės kontrolierius Gintautas Šakalis ir kontrolieriaus pavaduotoja Laima Ulbinienė.

Audito ataskaita pateikta Varėnos rajono savivaldybės merui, Kontrolės komitetui, Savivaldybės administracijos direktoriui.

TURINYS

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
IŽANGA	8
AUDITO REZULTATAI	9
1.Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas	9
2.Savivaldybės 2019 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas	14
3.Lėšų ir turto naudojimo teisėtumo vertinimas 2019 m.	22
4.Turto naudojimas 2019 metais	30
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	31
PRIEDAS	34
Audito apimtis ir metodai	34

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

82 786,55 tūkst. Eur Savivaldybės turtas	7 626,27 tūkst. Eur Savivaldybės įsipareigojimai	29 832,2 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto pajamos	29 690,9 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto išlaidos
--	--	---	--

1,16 proc.

Nekilnojamojo turto registre įregistruota vietinės reikšmės kelių ir gatvių

29,1 proc.

Turto duomenų teisingumo Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje negalime patvirtinti

237,6 tūkst. Eur

Nepaskaičiuotas turto nuvertėjimas.

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos¹, Viešojo sektoriaus atskaitomybės², Biudžeto sandaros įstatymais³, atliktas 2019 metų Varėnos rajono savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, kurį sudaro konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų (įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas) rinkiniai ir Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinius audito standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikiama audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai pateikti priede „Audito apimtis ir metodai“.

Pagrindiniai audito rezultatai

1.Dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

1.1.Vis dar nežinoma tiksli Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių vertė.

Nors dalis ankstesniais metais teiktų rekomendacijų įgyvendinta, buhalterinėje apskaitoje užregistruoti visi vietinės reikšmės keliai ir visos gatvės, tačiau Savivaldybės administracijos apskaitoje apskaitoma trečdalis (39,4 proc.) vietinės reikšmės kelių ir gatvių, kurių vertė nuo 0,29 Eur iki 1 Eur (209 vnt. vietinės reikšmės kelių ir 220 vnt. gatvių). Todėl, negalime patvirtinti Savivaldybės administracijos 2019-12-31 apskaitomos dalies vietinės reikšmės kelių ir gatvių – 13 987,1 tūkst. Eur likučio teisingumo (1.2 p. 10 psl.).

1.2.Dėl nepakankamo finansavimo kelių teisinė registracija vykdoma lėtai.

Dėl nepakankamo finansavimo atlikta tik 1,2 proc. vietinės reikšmės kelių ir gatvių teisinė registracija. 2019 metais kelių ir gatvių kadastriniams matavimams ir teisei registracijai skirta 20 tūkst. Eur, įregistruota tik 7,5 km. (0,5 proc. visų kelių) (1.3 p. 10,11 psl.).

1.3.Nepaskaičiuotas turto nuvertėjimas.

Savivaldybės administracija neatsižvelgė į praėjusių metų rekomendaciją, todėl ir šiais metais turtui, kuris yra nenaudojamas ir nereikalingas savivaldybės funkcijoms atlikti,

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str.9 d. 10 p.

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-1430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 37 str. 3 d.

nepaskaičiuotas nuvertėjimas. Minėtam turtui yra priimti sprendimai jį nurašyti, tačiau Savivaldybės administracija 2019 m. jo nenurašė (nelikvidavo). Liko nepaskaičiuotas turto nuvertėjimas – 237,6 tūkst. Eur sumai (1.4 p. 11 psl.).

1.4. Kilnojamosios kultūros vertybės (muziejiniai eksponatai) nepradėtos vertinti tikraja verte (1.5 p. 11,12 psl.).

1.5. Centralizuotai tvarkomų biudžetinių įstaigų apskaitos organizavimas vykdomas nesilaikant šiuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimų (1.8 p. 13 psl.).

1.6. Savivaldybės konsoliduojamų subjektų apskaitos politikos ir sąskaitų planai nesuderinti su kontroliuojančiu subjektu (1.8.3 p. 14 psl.).

2. Dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

3. Savivaldybės biudžeto vykdymas

Vertindami Varėnos rajono savivaldybės biudžeto vykdymą nustatėme, kad pajamos tvirtinamos ir išlaidos skirstomos laikantis teisės aktų reikalavimų.

Varėnos rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamų surinkimo planas įvykdytas 103,2 proc. Faktiškai į Varėnos rajono savivaldybės biudžetą 2019 metais gauta 932,8 tūkst. Eur pajamų daugiau negu planuota (1 lentelė 16 psl.).

Didžiausią gautų pajamų dalį, kaip ir 2018 metais, sudarė mokesčiai ir dotacijos.

Negauta 51,0 tūkst. Eur, grąžinta nepanaudotų 36,3 tūkst. Eur Varėnos rajono savivaldybės biudžetui skirtų dotacijų.

Savivaldybės 2019 metų biudžeto patikslintas išlaidų planas sudarė 30 325,7 tūkst. Eur, faktinės išlaidos – 29 690,9 tūkst. Eur (įskaitant 2018 m. gruodžio 31 d. nepanaudotą biudžeto lėšų likutį – 1 428,0 tūkst. Eur). Biudžeto išlaidos panaudotos 10-iai programų vykdyti. Per du paskutinius metus pajamų surinkimas ir asignavimų panaudojimas didėjo.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai ir mokėtinos sumos 2019-12-31 sudarė 5 485,5 tūkst. Eur. Paskolos iš kredito įstaigų sudarė 4 337,4 tūkst. Eur. Skoliniai įsipareigojimai ir mokėtinos sumos 2019-12-31, lyginant su 2019-01-01 sumažėjo 2,3 tūkst. Eur. *Mokėtinos sumos (išskyrus sumas paskoloms grąžinti) 2019-12-31 lyginant su metų pradžia sumažėjo 0,3 tūkst. Eur.*

4. Dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo

4.1. Tobulintina reprezentacinių išlaidų vidaus kontrolė (3.1 p. 22-25 psl.).

4.2. Atliekant mažos vertės viešuosius pirkimus pažeidžiami teisės aktai (3.2 p. 25-27 psl.).

REKOMENDACIJOS

1. Pradėti vykdyti prisiimtą įsipareigojimą - Atlikti kelių ir gatvių vertinimą ir nustatyti jų tikrąją vertę 2019-2021 m. (1 – ojo pagrindinio audito rezultato 1.1 punktas).

2. Formuojant 2021 metų biudžetą, numatyti lėšas kelių ir gatvių techninei inventorizacijai/kadastriniams matavimams ir jų įregistravimui Nekilnojamojo turto registre (1 - ojo pagrindinio audito rezultato 1.2 punktas).

3. Nustatyti papildomas kontrolės priemones ilgalaikio turto srityje, kurios užtikrintų teisingą ilgalaikio turto apskaitą (1 - ojo pagrindinio audito rezultato 1.3 punktas).

4. Imtis priemonių, kad Merkinės krašto muziejuje būtų pradėtas muziejinių vertybių vertinimas (1-ojo pagrindinio audito rezultato 1.4 punktas).

5. Spręsti klausimą dėl Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatų įgyvendinimo, kai subjektų apskaita tvarkoma centralizuotai (1-ojo pagrindinio audito rezultato 1.5 punktas).

6. Užtikrinti, kad subjektų grupės apskaitos politika ir sąskaitų planas būtų suderinti su kontroliuojančiu subjektu (1-ojo pagrindinio audito rezultato 1.5 punktas).

7. Nustatyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų efektyvų ir teisingą lėšų panaudojimą, sustiprintų dokumentų įforminimo veiksmingumą, atsiskaitant už reprezentacines lėšas (4-ojo pagrindinio audito rezultato 4.1 punktas).

7.1. Peržiūrėti Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms tvarkos aprašą ir nustatyti aiškia biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms atsiskaitymo tvarką.

7.2. Paskirti atsakingus asmenis už reprezentacinių išlaidų naudojimą ir nurašymą.

8. Užtikrinti, kad Savivaldybės administracijoje prekės ir paslaugos būtų perkamos griežtai laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų reikalavimų (4-ojo pagrindinio audito rezultato 4.2 punktas).

Santraukoje pateiktos tik sisteminių sprendimų ar tobulintino reglamentavimo reikalaujančios rekomendacijos. Audito metu subjektams raštuose pateikti pastebėjimai apie nustatytas klaidas ir veiklos trūkumus, rekomenduota juos taisyti. Subjektai ėmėsi veiksmų teikė raštus apie rekomendacijų įgyvendinimą.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ dalyje (31 psl.).

IŽANGA

Audituotas subjektas – Varėnos rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė), adresas: Vytauto g. 12, LT-65184 Varėna.

Audito tikslai:

- įvertinti Savivaldybės 2019 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.
- įvertinti savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybės administracijai vadovavo direktorius Alvydas Verbickas. Savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja dirbo Česė Ulbinaitė, Finansų ir investicijų skyriaus vedėja – Svetlana Griškevičienė, Biudžetinių įstaigų ir seniūnijų apskaitos skyriaus vedėja – vyr. buhalterė Asta Vinickienė. Savivaldybės išdo apskaitą tvarkė vyresnioji specialistė Ona Pekorienė. Savivaldybės biudžetinių įstaigų – atitinkamos biudžetinės įstaigos vyriausiasis buhalteris. Savivaldybės metinį konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį parengė Finansų ir investicijų skyriaus specialistė Laura Vaisietaitė.

Audito procedūros buvo atliekamos pagal atrankinio tyrimo rezultatus pasirinktuose subjektuose – Varėnos rajono savivaldybės administracijoje, Savivaldybės Ižde, savivaldybei pavaldžiose įstaigose – Varėnos kultūros centre, Varėnos sporto centre, Varėnos „Pasakos“ lopšelyje - darželyje, Varėnos švietimo centre. Šių įstaigų vadovai atsakingi už biudžeto vykdymo ir (ar) finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir teisingą pateikimą, patikėjimo teise valdomo valstybės ir savivaldybės turto ir lėšų, valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą bei naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Audituojamasis laikotarpis – 2019 metai.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai. Nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, biudžeto lėšų ir turto naudojimo pareiškama audito išvadose.

AUDITO REZULTATAI

1.SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Savivaldybės administracija, rengdama konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, remiasi savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės jai pateiktų finansinių ataskaitų duomenimis. Todėl Savivaldybės konsoliduoto finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumas priklauso ne tik nuo Savivaldybės administracijos tvarkomos apskaitos, bet ir nuo viešojo sektoriaus subjektų parengtų finansinių ataskaitų rinkinių teisingumo. Siekdama gauti pakankamą užtikrinimą dėl minėtų ataskaitų teisingumo Kontrolės ir audito tarnyba suplanavo ir atliko audito procedūras šiuose svarbiuose grupės komponentuose: Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės Ižde, Varėnos kultūros centre, Varėnos sporto centre, Varėnos „Pasakos“ lopšelyje - darželyje, Varėnos švietimo centre. Šių subjektų turto suma yra 65 158,0 tūkst. Eur arba 79,0 proc. viso viešojo sektoriaus subjektų konsoliduotojo turto vertės.

Kontrolės ir audito tarnyba, audituodama 2018 metų viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas, kurios buvo konsoliduotos į VSAKIS (Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema) nustatė klaidų ir neatitikimų, turėjusių įtakos 2018 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui. Reikšmingiausi dalykai buvo susiję su vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita. Buvo pateiktos rekomendacijos, tačiau ne visos rekomendacijos 2019 m. buvo įgyvendintos.

Žemiau pateikiame pastebėjimus nustatytus atliekant 2019 metų auditą.

1.1.2019 metais buvo tikslinami vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašai

Siekiant, kad apskaitoje būtų apskaityti visi vietinės reikšmės keliai ir gatvės, 2019 m. Savivaldybės taryboje buvo patikslinti visų seniūnijų vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašai.

Audito ataskaitoje 2019 m. atkreipėme dėmesį į tai, kad Vietinės reikšmės kelių sąrašuose yra gatvės, kurios pilnai sutampa su vietinės reikšmės keliais ir atskiru vienetu buhalterinėje apskaitoje neregistruotos. Pavyzdžiui: Varėnos seniūnijoje – 54 gatvės, Merkinės seniūnijoje – 35 gatvės, Valkininkų seniūnijoje – 20 gatvių. Iš viso visose seniūnijose tokių gatvių yra 193 vienetai. 2019 m. buvo išspręsta ši problema, tai yra, buvo dar kartą patikslinti Tarybos sprendimais visų seniūnijų vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašai. Keliai, kurie pilnai sutampa su gatve iš sąrašų buvo išeliminuoti. Tokį sprendimą priėmė Turto valdymo skyrius.

Tarybos sprendimais ⁴ patvirtinto kelių ir gatvių sąrašo duomenys atitinka apskaitos duomenis. Apskaitoje yra registruoti 729 keliai ir 360 gatvių, iš viso 1089 turto vienetai.

Varėnos rajono savivaldybės konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos duomenimis „Infrastruktūra ir kiti statiniai“ likutinė vertė 2019 m. pabaigoje – 24 065,61 tūkst. Eur, iš jų 13 987,1 tūkst. Eur sudaro vietinės reikšmės keliai ir gatvės.

1.2.Savivaldybės administracijos apskaitoje trečdalis vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaityta nuo 0,29 Eur iki 1 Eur verte.

2019 m. Audito ataskaitoje jau akcentavome šį pastebėjimą, ir teikėme rekomendaciją, kad keliai ir gatvės būtų registruojami tikrąja verte. Rekomendacijų įgyvendinimo plane šią rekomendaciją buvo numatyta įgyvendinti 2019-2021 metais. Tačiau 2019 m. keliai nebuvo vertinti.

2019 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės administracijoje apskaitomi 209 vnt. vietinės reikšmės keliai ir 220 vnt. gatvių simboline nuo 0,29 Eur iki 1 euro verte. Tai sudaro 39,4 proc. visų Savivaldybės administracijoje apskaitomų vietinės reikšmės kelių ir gatvių.

Pagal 12-VSAFAS⁵ šie turto vienetai turi būti įvertinti ir užregistruoti tikrąja verte. Todėl negalime patvirtinti, kad šie Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis nurodyti likučiai yra teisingi: Finansinės būklės ataskaitoje straipsnio Infrastruktūros ir kitų statinių (A.II.3 eil.), kuriame apskaitomi vietinės reikšmės keliai ir gatvės, likutinė vertė 24 065,61 tūkst. Eur, atitinkamai Finansavimo sumos iš Valstybės biudžeto (D.I.eil) – 17 420,62 tūkst. Eur iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų (D.II.eil) – 16 288,33 tūkst. Eur, iš kitų šaltinių (D.IV.eil.) – 2 334,08 tūkst. Eur, Sukauptas perviršis ir deficitas (F.III.eil.) – 33 870,25 tūkst. Eur.

1.3.Nepakankamas finansavimas kelių ir gatvių teisei registracijai.

Savivaldybėje vis dar išlieka kelių teisinės registracijos problema. Varėnos rajono savivaldybėje esantys keliai teisiškai neįregistruoti. Dėl nepakankamo finansavimo atlikta tik mažos dalies (1,16 proc.) vietinės reikšmės kelių ir gatvių teisinė registracija. 2019 m. atlikta tik 7,5 km (0,5 proc.) kelių teisinė registracija. Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁶ 16 str. 4 d. nurodyta, kad valstybės ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojamas

⁴ Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2019 -09-24, Nr. T-IX-149 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo ir kelių perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise“, 2019-12-27 Nr.T-IX-207 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. rugsėjo 24 d. sprendimo Nr. T-IX-149 „Dėl vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo ir kelių perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise“ pakeitimo.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ 25 p.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo 1998 m. gegužės 12 d. įstatymas Nr. VIII-729.

viešuosiuose registruose, o Nekilnojamojo turto registro įstatymo⁷ 9 str. 1 d. nurodyta, kad Nekilnojamojo turto registre registruojami nekilnojamieji daiktai (žemės sklypai, statiniai ir kt.), jeigu jie Nekilnojamojo turto kadastro nustatyta tvarka yra suformuoti kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai ir jiems suteiktas unikalus numeris.

Savivaldybės tarybos sprendimu⁸ patvirtintame 2019 m. biudžete priemonei „Nekilnojamojo turto ir žemės sklypų kadastrinių (geodezinių) matavimų bei teisinės registracijos vykdymas, tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimas, turto vertinimas“ buvo numatyta 20,0 tūkst. Eur. Šios lėšos skirtos iš Kelių plėtros ir priežiūros programos lėšų. Faktiškai ir panaudota 20,0 tūkst. Eur.

1.4.Nepaskaičiuotas turto nuvertėjimas

Sudarydamas finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar yra turto nuvertėjimo požymių.

Audito 2019 m. ataskaitoje Kontrolės ir audito tarnyba rekomendavo, nustatyti papildomas kontrolės priemones ilgalaikio turto srityje, kurios užtikrintų teisingą ilgalaikio turto apskaitą. Tačiau minėta rekomendacija nebuvo įgyvendinta.

Neatsižvelgus į praėjusio audito ataskaitoje pateiktą rekomendaciją, ir šiais metais turtui, kuris yra nenaudojamas ir nereikalingas savivaldybės funkcijoms atlikti, nepaskaičiuotas nuvertėjimas. Be to, minėtam turtui yra priimti sprendimai⁹ jį nurašyti, tačiau Savivaldybės administracija 2019 m. jo nespėjo nurašyti (nelikvidavo). Buhalterinės apskaitos duomenimis šio turto likutinė vertė 2019-12-31 – 237,6 tūkst. Eur.

Nesivadovauta 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“¹⁰, 9.2.2 punktu.

Konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje (A.II eil.) ilgalaikis materialusis turtas yra padidintas 237,6 tūkst. Eur, ta pačia suma sumažintos pagrindinės veiklos sąnaudos (B eil.).

1.5.Nepradėtas muziejinių vertybių vertinimo procesas.

Įsigaliojus 12- ojo VSAFAS 42 p. nuostatomis, nuo 2010 m. nekilnojamosios ir kilnojamosios kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose turi būti rodomos tikraja verte. Šiuo metu nekilnojamosios kultūros vertybės įvertintos tikraja verte. Konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos 2019-12-31 duomenimis minėto turto vertė 74,52 tūkst. Eur.

⁷ Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro 1996 m. rugsėjo 24 d. įstatymas Nr. I-1539.

⁸ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 27 d. sprendimas Nr. T-IX-184 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 19 d. sprendimo Nr. T-VIII-1152 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁹ Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimai „Dėl savivaldybės turto, pripažinto netinkamu (negalimu) naudoti“ :2018 m. lapkričio 27 d. Nr. T-VIII-1087; 2019 m. vasario 19 d. Nr. T-VIII-1156.; 2019 m. rugpjūčio 27 d. T-IX-124.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo“.

Kilnojamųjų kultūros vertybių likutis Konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos duomenimis tik 2,83 tūkst. Eur. Merkinės krašto muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius 3560 vnt., jie užregistruoti simboline iki vieno euro verte, o ne tikrąja verte. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu¹¹ patvirtintomis muziejinių vertybių (eksponatų) vertinimo rekomendacijomis, eksponatų vertinimą rekomenduojama baigti iki 2020 m. gruodžio 31 d. Tačiau šis darbas audituojamuoju laikotarpiu nebuvo vykdomas ir audito metu dar nepradėtas vykdyti. Merkinės krašto muziejaus direktorius informavo, kad 2020 m. muziejinių vertybių vertinimas nebus pradėtas, nes šiam darbui atlikti trūksta žmogiškųjų išteklių, o priimti darbuotoją, kuris galėtų vykdyti šį darbą, planuojama tik metų pabaigoje.

Dėl kultūros vertybių įvertinimo tikrąja verte reikšmingai padidėtų savivaldybės KFAR finansinės būklės ataskaitoje nurodyta ilgalaikio materialiojo turto ir grynojo turto suma.

1.6. Aiškinamasis raštas

6-asis VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“¹² nustato bendruosius finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto sudarymo ir privalomus turinio reikalavimus, kurie padėtų finansinių ataskaitų informacijos vartotojams suprasti viešojo sektoriaus subjekto finansines ataskaitas. Tačiau subjektuose atlikus audito procedūras vis dar nustatomi faktai, kad neatskleidžiama visa privaloma informacija. Didžioji subjektų dalis nesivadovavo 19-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ 62 punktu ir aiškinamajame rašte nepateikė informacijos apie gautą ir perduotą turtą pagal panaudos sutartis.

1.7. Pažanga dėl turto metinės inventorizacijos komisijų sudarymo

2019 m. Audito ataskaitoje atkreipėme dėmesį į tai, kad siekiant, jog turto metinė inventorizacija būtų atliekama laikantis Inventorizacijos taisyklių, bei įvertinant tai, kad Savivaldybės turtas yra skirtingose buvimo vietose, o vienai Inventorizacijos komisijai fiziškai yra neįmanoma inventorizuoti turtą, siūlėme Administracijos direktoriui, rengiantis 2019 m. turto inventorizacijai, apsvarstyti galimybę sudaryti kelias turto inventorizacijos komisijas – centrinę ir vietines inventorizacijos komisijas.

Savivaldybės administracija atkreipė dėmesį į šią rekomendaciją ir 2019 m. turtui ir įsipareigojimams inventorizuoti sudarė aštuonios vietines ir vieną centrinę komisiją. Tačiau,

¹¹ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. rugpjūčio 20 d. įsakymas Nr. ĮV-446 „Dėl muziejinių vertybių (eksponatų) vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 18 d. įsakymas Nr. 1K-247 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 6-ojo standarto patvirtinimo“.

atkreiptinas dėmesys į tai, kad daugumos inventorizacijos komisijų sudėtyje dalyvauja tie patys administracijos darbuotojai.

1.8.Dėl biudžetinių įstaigų apskaitos organizavimo

1.8.1.Varėnos rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų apskaita tvarkoma kompiuterizuota bendra apskaitos programa „Labbis“, tačiau dvi įstaigos, tai yra, Varėnos švietimo centras ir Varėnos visuomenės sveikatos biuras, 2019 m. darbo užmokesčio apskaitą tvarkė „Excel“ programos lentelių pagalba.

1.8.2.Savivaldybės administracijoje vienas iš struktūrinių padalinių yra Biudžetinių įstaigų ir seniūnijų buhalterinės apskaitos skyrius. Šis skyrius tvarko 20 biudžetinių įstaigų apskaitą. Šiam skyriui vadovauja vedėjas. Be to, jis vykdo ir Įstaigų vyriausiojo buhalterio funkcijas.

►Vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymo¹³ 10³straipsniu, sprendimą dėl viešojo sektoriaus subjektų, kurių apskaita tvarkoma centralizuotai, ir dėl biudžetinės (biudžetinių) įstaigos, kuri (kurios) centralizuotai tvarko viešojo sektoriaus subjektų apskaitą, gali priimti savivaldybės taryba. Toks sprendimas Taryboje nepriimtas.

►Šiuo metu savivaldybės biudžetinių įstaigų sąskaitų planus ir apskaitos politikas parenka ir tvirtina patys įstaigų vadovai, o tai prieštarauja Buhalterinės apskaitos įstatymo 7 str. 4 d., kurioje nurodyta, kad **„viešojo sektoriaus subjekto, kurio apskaita tvarkoma centralizuotai, sąskaitų planą sudaro biudžetinė įstaiga, kuri viešojo sektoriaus subjektų apskaitą tvarko centralizuotai, ir tvirtina biudžetinės įstaigos, kuri viešojo sektoriaus subjektų apskaitą tvarko centralizuotai, vadovas arba jo įgaliotas asmuo“** ir buhalterinės apskaitos įstatymo 9 str. 3 d. **“viešojo sektoriaus subjekto, kurio apskaita tvarkoma centralizuotai, apskaitos politiką parenka, suderinęs su viešojo sektoriaus subjektu, kurio apskaita tvarkoma centralizuotai, tvirtina ir įgyvendina biudžetinės įstaigos, kuri viešojo sektoriaus subjektų apskaitą tvarko centralizuotai, vadovas arba jo įgaliotas asmuo.**

►Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimu¹⁴ patvirtinta Centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašas, kuris reglamentuoja centralizuotą buhalterinės apskaitos organizavimą, kai viešojo sektoriaus subjektų buhalterinę apskaitą organizuoja ne pats viešojo sektoriaus subjektas, o centralizuotos apskaitos įstaiga – biudžetinė įstaiga, kuriai yra perduotas viešojo sektoriaus subjekto apskaitos tvarkymas. **Todėl, darytina išvada, kad Savivaldybės biudžetinių**

¹³ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos 2001 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. IX-574.

¹⁴ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2018 m. gegužės 23 d. nutarimas Nr.488 „Dėl centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

įstaigų centralizuotai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti ne administracijos struktūrinis padalinys – skyrius, o biudžetinė įstaiga.

1.8.3. Buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁵, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo¹⁶ nuostatos numato subjekto, kurio apskaitą tvarko vyriausiasis buhalteris, vadovo atsakomybę už buhalterinės apskaitos organizavimą: tinkamos apskaitos politikos parinkimą, sąskaitų plano tvirtinimą, apskaitos dokumentų pasirašymo tvarkos nustatymą ir atsakingų asmenų paskyrimą, už teisingos tikslios, išsamios ir laiku pateiktos informacijos apie ūkinius įvykius ir ūkinės operacijos pateikimą apskaitai ir kt. Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo¹⁷ II skyriuje detalai aprašytos vadovo funkcijos, kompetencija ir atsakomybė organizuojant buhalterinę apskaitą, o jų 6 punkte nurodyta, kad subjektų grupės apskaitos politika turi būti suderinta su kontroliuojančiu subjektu ir turi sutapti tiek, kad tų pačių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimas duotų tą patį rezultatą. Subjektų grupės sąskaitų planas taip pat turi būti suderintas su kontroliuojančiu subjektu.

Sąskaitų planuose skirtumų nenustatėme, tačiau Apskaitos vadovai yra skirtingi ir daugelyje subjektų neatnaujinti, t.y. dalies subjektų Apskaitos politikos neatnaujintos nuo 2013 m.

2. SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 str. 17 d., Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje, sudarytame taikant pinigų principą 3 str. 3 d., pateikiami Savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys. 2019 m. Savivaldybės biudžeto įplaukos sudarė 29 832,2 tūkst. Eur, o įskaitant skolintas lėšas ir nepanaudotus 2019 m. pradžios lėšų likučius – 31 760,3 tūkst. Eur, išlaidos – 30 192,4 tūkst. Eur. 2019 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas. Išskyrus keletą pastebėjimų, kurie neturėjo reikšmingos įtakos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumui. Tai yra:

¹⁵ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos 2001 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. IX-574, 7 str.3 d, 9 str.1 d., 14 str. 1 ir 2 d, 21 str. 1 d.

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212, 35 str.2 ir 3 d.

¹⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 9 p.

1. Dėl aritmetinių klaidų Tarybos sprendimo¹⁸ pirmame priede Dotacijų planas nurodytas 13 710,9 tūkst. Eur, o Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje (forma Nr. 1- sav) nurodytas dotacijų planas 13 736,4 tūkst. Eur. Skirtumas 25,5 tūkst. Eur.

2. Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁹ patvirtintas asignavimų planas turtui įsigyti – 6 557,7 tūkst. Eur, o Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2 sav) nurodytas planas 6 556,1 tūkst. Eur. Skirtumas 1,6 tūkst. Eur, o asignavimų planas ilgalaikėms paskoloms grąžinti tarybos sprendime patvirtintas 500,2 tūkst. Eur, o Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2 sav) nurodytas planas 501,8 tūkst. Eur. Skirtumas 1,6 tūkst. Eur.

2.1. BIUDŽETO VYKDYMO RODIKLIAI

Savivaldybės 2019 metų biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 28 899,4 tūkst. Eur. Pajamų surinkimo planas įvykdytas 103,2 proc. – gauta 932,8 tūkst. Eur.

Varėnos rajono savivaldybės taryba sprendimu²⁰ patvirtino Savivaldybės 2019 m. biudžeto pajamų su dotacijomis planą – 22 127,2 tūkst. Eur ir skolintų lėšų planą – 500,1 tūkst. Eur. Vėlesniais Savivaldybės tarybos sprendimais Savivaldybės 2019 m. biudžeto pajamų planas buvo patikslintas septynis kartus²¹ ir sudarė 28 899,4 tūkst. Eur. 2019 m. gruodžio 31 d. nepanaudotų biudžeto lėšų likutis – 1 567,9 tūkst. Eur.

Varėnos rajono savivaldybė 2019 m. pajamų su dotacijomis gavo 932,8 tūkst. Eur daugiau negu buvo planuota ir 2019 m. gruodžio 31 d. pajamų su dotacijomis įplaukos sudarė 29 832,2 tūkst. Eur. Jas sudarė:

- mokesčiai – 13 693,4 tūkst. Eur;
- dotacijos – 13 649,2 tūkst. Eur;
- kitos pajamos – 2 445,4 tūkst. Eur;
- materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos – 44,2 tūkst. Eur.

Savivaldybės gautos ilgalaikės paskolos 2019 m. sudarė 500,1 tūkst. Eur.

Bendras 2019 m. biudžeto pajamų su dotacijomis plano įvykdymas sudarė 103,2 proc., t. y. 0,8 proc. daugiau lyginant su 2018 m.

18 Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 27 d. sprendimas Nr. T-IX-184 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 19 d. sprendimo Nr. T-VIII-1152 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“.

19 Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019-12-27 sprendimas Nr. T-IX-184 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 19 d. sprendimo nr. T-VIII-1152 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“.

20 Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T-VIII-1152 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“.

21 Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2019 m. kovo 26 d. Nr. T-VIII-1167; 2019 m. gegužės 28 d. Nr. T-IX-27; 2019 m. birželio 25 d. Nr. T-IX-44; 2019 m. rugpjūčio 27 d. Nr. T-IX-90; 2019 m. rugsėjo 24 d. Nr. T-IX-131; 2019 m. lapkričio 26 d. Nr. T-IX-155; 2019 m. gruodžio 27 d. Nr. T-IX-184.

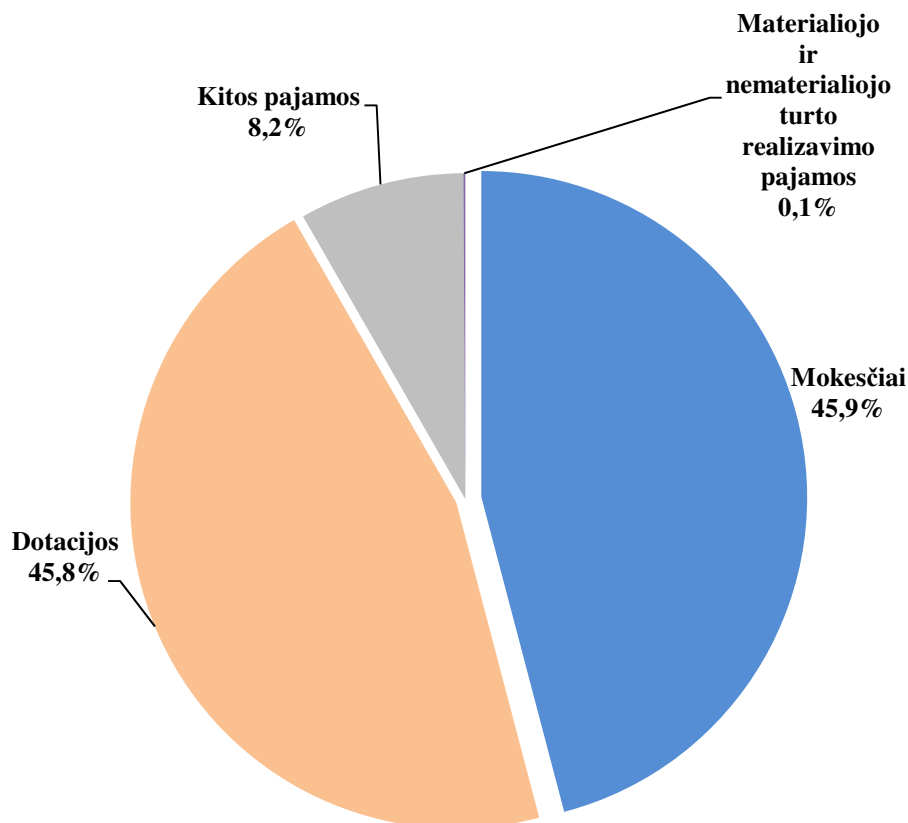
2019 m. lyginant su 2018 m. pajamos iš mokesčių padidėjo 782,6 tūkst. Eur, dotacijos – 2074,7 tūkst. Eur, kitos pajamos – 155,7 tūkst. Eur, materialiojo turto realizavimo pajamos – 31,9 tūkst. Eur sumažėjo.

1 lentelė. Savivaldybės 2019 m. biudžeto pajamų plano įvykdymas

Pajamų rūšys	Patikslintas pajamų planas	Faktiškai gauta pajamų, tūkst. Eur	Įvykdymo procentas	Viršyta + Negauta -
Mokesčiai	13 016,0	13 693,4	105,2	677,4
Dotacijos	13 736,4	13 649,2	99,4	-87,2
Kitos pajamos	2 098,9	2 445,4	116,5	346,5
Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	48,1	44,2	91,9	-3,9
Iš viso:	28 899,4	29 832,2	103,2	932,8
Gautos paskolos	500,1	500,1	100,0	0,0
2019 m. gruodžio 31 d. nepanaudotų biudžeto lėšų likutis	1 428,0	1 428,0	100,0	0,0

Šaltinis – Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

1 pav. Savivaldybės 2019 metais gautų biudžeto pajamų struktūra, proc.

Šaltinis – Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

2.1.1.BIUDŽETO PAJAMOS

MOKESČIAI

Mokesčių pajamų planas įvykdytas 105,2 proc. Gauta 677,4 tūkst. Eur viršplaninių pajamų.

Savivaldybės 2019 m. biudžeto gautų pajamų struktūroje didžiausią dalį sudarė iš mokesčių gautos pajamos – 45,9 proc. ir iš dotacijos gautos pajamos – 45,8 proc. Planuojamas pajamų iš mokesčių 2019 m. planas sudarė 13 016,0 tūkst. Eur, faktiškai surinkta pajamų suma – 13 693,4 tūkst. Eur. Planas įvykdytas 105,2 proc., gauta 677,4 tūkst. Eur daugiau negu buvo planuota.

2 lentelė 2019 metų biudžeto pajamų iš mokesčių plano įvykdymas

Pajamų rūšys	Patikslintas pajamų planas tūkst. Eur	Faktiškai gauta pajamų tūkst. Eur	Įvykdymo procentas	Viršyta + Negauta – tūkst. Eur
Gyventojų pajamų mokestis	12 659,0	13 278,5	104,9	619,5
Žemės mokestis	170,0	177,1	104,2	7,1
Paveldimo turto mokestis	3,0	12,8	426,7	9,8
Įmonių ir organizacijų nekilnojamojo turto mokestis	160,0	199,9	124,9	39,9
Mokestis už aplinkos teršimą	24,0	25,1	104,6	1,1
Iš viso:	13016,0	13 693,4	105,2	677,4

Šaltinis – Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

DOTACIJOS

Dotacijų planas įvykdytas 99,4 proc. Negauta 51,0 tūkst. Eur savivaldybės biudžetui skirtų dotacijų, grąžinta 36,3 tūkst. Eur nepanaudotų dotacijų.

2019 m. bendra dotacijų suma sudarė 45,8 proc. visų Savivaldybės biudžeto gautų pajamų. Patikslintas dotacijų planas sudarė 13 736,4 tūkst. Eur, o faktiškai gauta dotacijų suma –13 649,1 tūkst. Eur.

3 lentelė 2019 metų biudžeto pajamų iš dotacijų plano įvykdymas

Dotacijos	Patikslintas pajamų planas tūkst. Eur	Faktiškai gauta pajamų tūkst. Eur	Įvykdymo procentas	Viršyta + Negauta – tūkst. Eur
Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos	4 456,8	4 428,3	99,4	-28,5
Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	2 083,2	2 062,1	99,0	-21,1
Mokymo lėšos	4 480,6	4 465,4	99,7	-15,2
Turtui įsigyti	1 523,3	1 515,2	99,5	-8,1
Dotacija pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti	234,0	220,1	94,1	-13,9
Kitos tikslinės dotacijos	958,5	958,0	99,9	-0,5
Iš viso:	13 736,4	13 649,1	99,4	-87,3

Šaltinis – Finansų ir investicijų skyriaus aiškinamasis raštas

Lyginant su 2018 m., bendras dotacijų plano įvykdymas padidėjo 1,3 proc.

Valstybės biudžetui gražinta 36,3 tūkst. Eur nepanaudotų dotacijų. 21,1 tūkst. Eur specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir 15,2 tūkst. Eur mokymo lėšų.

KITOS PAJAMOS

2019 m. kitos pajamos sudarė 8,2 proc. visų Savivaldybės biudžeto gautų pajamų ir dotacijų. Patikslintas kitų pajamų 2019 m. planas – 2 098,9 tūkst. Eur, faktiškai gauta lėšų – 2 445,4 tūkst. Eur. Patikslintas 2019 m. planas įvykdytas 116,56 proc., t. y. gauta 346,5 tūkst. Eur pajamų daugiau negu buvo planuota, kurių didesnę dalį sudarė grįžusios 2018 m. biudžeto lėšos kompensuotos ES lėšomis.

MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO REALIZAVIMO PAJAMOS

2019 m. ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamų planas – 48,1 tūkst. Eur, faktiškai gauta pajamų – 44,2 tūkst. Eur. Ilgalaikio materialiojo turto planas įvykdytas 91,9 proc., gauta pajamų 3,9 tūkst. Eur mažiau pajamų negu planuota.

GAUTOS PASKOLOS

2019 m. gautų paskolų patikslintas planas sudarė 500,1 tūkst. Eur, tokia pati suma ir gauta.

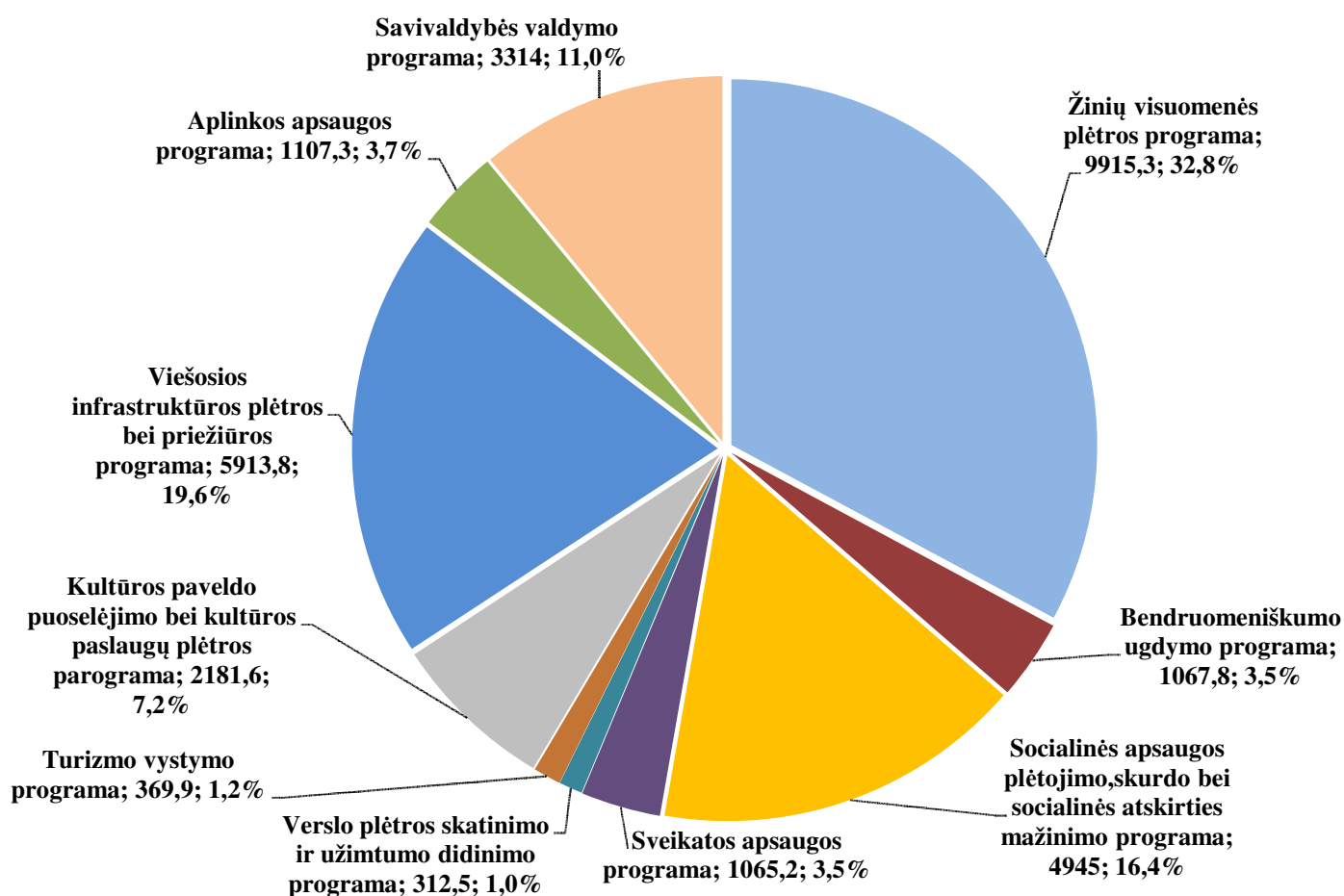
APYVARTOS LĖŠOS BIUDŽETO LĖŠŲ STYGIUI DENGTI

2018 m. gruodžio 31 d. nepanaudotas biudžeto lėšų likutis sudarė 1 428,0 tūkst. Eur. Šios lėšos skirtos 2019 m. pradžioje susidariusiam kreditiniam įsiskolinimui padengti, paskoloms gražinti ir projektams bendrai finansuoti.

2.1.2. BIUDŽETO IŠLAIDOS

Savivaldybės 2019 metų biudžeto patikslintas išlaidų planas sudarė 30 325,7 tūkst. Eur, (be gražintų paskolų), faktinės išlaidos 29 690,9 tūkst. Eur.

4 pav. Savivaldybės 2019 metų biudžeto išlaidų paskirstymas (įskaitant 2018 m. likučio panaudojimą) pagal programas tūkst. Eur.

Šaltinis – Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

2019 metais liko nepanaudotas 1567,9 tūkst. Eur biudžeto lėšų likutis.

2019 metais Savivaldybės biudžeto išlaidos – 30 192,4 tūkst. Eur (su gražintomis paskolomis) panaudota 10- iai programų vykdyti.

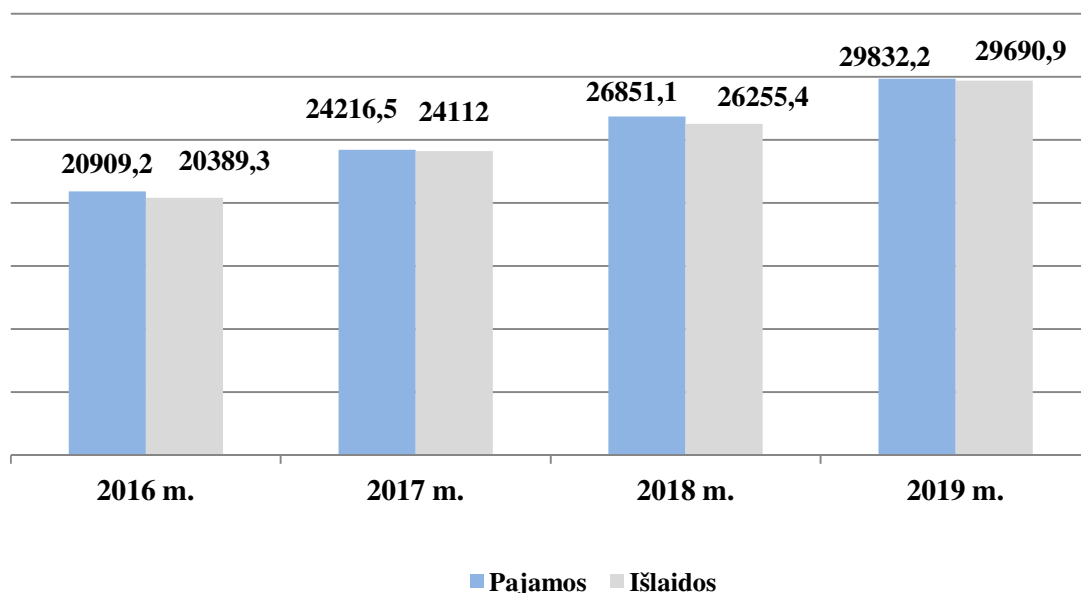
Didžiausia Savivaldybės biudžeto išlaidų dalis – 9 915,3 tūkst. Eur, arba 32,8 proc. visų išlaidų skirta Žinių visuomenės plėtros programai. Duomenys apie Savivaldybės 2019 metų biudžeto išlaidų paskirstymą pagal programas pateikti 4 paveikslėlyje.

Didžiausia Savivaldybės biudžeto išlaidų dalis, skirstant pagal ekonominę klasifikaciją, - 14 197,7 tūkst. Eur, arba 47,0 proc. visų išlaidų tenka darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, turtui įsigyti – 6 471,9 tūkst. Eur, arba 21,4 proc.

Atlikus biudžeto asignavimų analizę pagal valstybės funkcijas daugiausiai lėšų skiriama švietimui 32,8 proc. ir socialinei apsaugai 16,4 proc.

2016-2018 metų laikotarpiu Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimas ir asignavimų panaudojimas nuosekliai didėjo. Per ketverius pastaruosius metus biudžeto pajamos padidėjo 42,7 proc., o išlaidos 45,6 proc. (žr. 5 pav.).

5 pav. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų dinamika 2016-2019 metais tūkst. Eur
(be prisiimtų finansinių įsipareigojimų)

Šaltinis – Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės administracijos Finansų ir investicijų skyriaus aiškinamajame rašte atskleista išsami informacija apie Savivaldybės 2019 m. biudžeto išlaidų planą, jo tikslinimą, paaiškintos išlaidų sąmatų vykdymo (nevykdymo) rodiklių priežastys pagal patvirtintas programas ir finansavimo šaltinius.

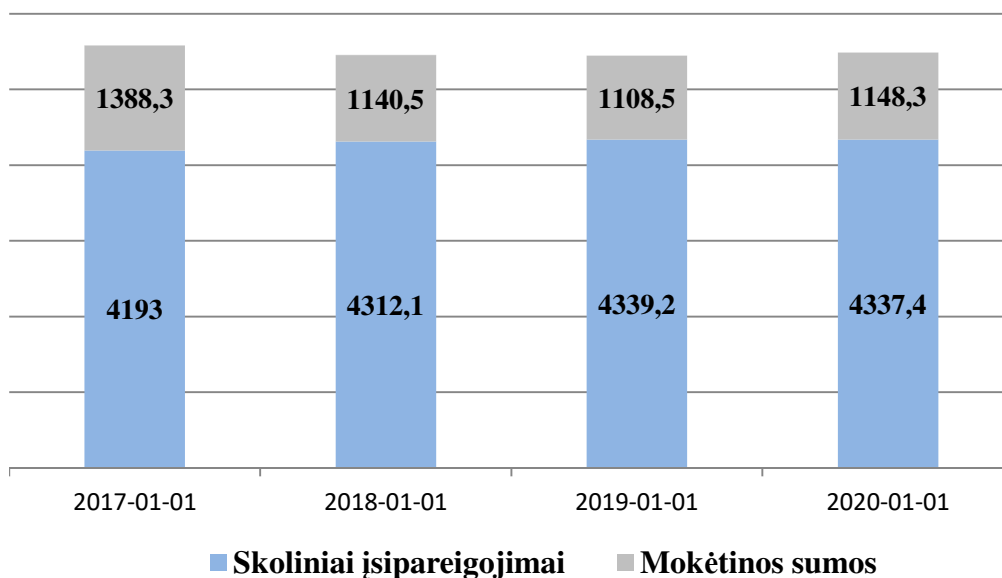
2.1.3.SAVIVALDYBĖS SKOLINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI, MOKĖTINOS IR GAUTINOS SUMOS

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai ir mokėtinos sumos (kreditinis įsiskolinimas) 2019-12-31 sudarė 5 485,7 tūkst. Eur. Paskolos iš kredito įstaigų sudarė 4 337,4 tūkst. Eur. Savivaldybė 2019 metais laikėsi skolinimosi limitų.

Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitas 2019 m. gruodžio 31 d. buvo 500,1 tūkst. Eur, panaudota limitu suma – 500,1 tūkst. Eur.

Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir mokėtinų sumų pasikeitimas per pastaruosius metus pateiktas 6 pav.

6 pav. Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir mokėtinų sumų dydžiai 2016-2019 metais, tūkst. Eur.

Šaltinis – Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Gautinos ir mokėtinos sumos

2019 m. gruodžio 31 d. iš Savivaldybės biudžeto išlaikomų įstaigų mokėtinos sumos sudarė 1 148,3 tūkst. Eur (2018 m. gruodžio 31 d. – 1 108,2 tūkst. Eur), iš jų mokėtinos sumos, kurių įvykdymo terminas ilgesnis kaip 45 dienos, sudarė 9,7 tūkst. Eur (2018 m. gruodžio 31 d. – 38,1 tūkst. Eur).

Mokėtinos sumos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo) sudarė 540,5 tūkst. Eur (2018 m. gruodžio 31 d. – 500,1 tūkst. Eur).

Didžiąją dalį mokėtinų sumų sudarė įsiskolinimas už socialines išmokas (pašalpas) – 116,4 tūkst. Eur, komunalines paslaugas – 75,1 tūkst. Eur, materialiojo ir nematerialiojo turto kūrimo ir įsigijimo išlaidos – 72,2 tūkst. Eur, subsidijas gamybai – 52,1 tūkst. Eur, miestų ir gyvenviečių viešąjį ūkį – 53,8 tūkst. Eur, kitas paslaugas – 54,2 tūkst. Eur, darbo užmokestį – 43,9 tūkst. Eur, ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto išlaidos – 35,2 tūkst. Eur.

Mokėtinos sumos, įskaitant paskolų grąžinimą, lyginant su įsiskolinimu 2018 m. gruodžio 31 d., padidėjo 40,1 tūkst. Eur, įsiskolinimas, ilgesnis kaip 45 dienos, sumažėjo 28,4 tūkst. Eur.

Gautinos sumos (debitinis įsiskolinimas) 2019 m. gruodžio 31 d. buvo 68,1 tūkst. Eur, t. y. 31,6 tūkst. Eur mažiau negu 2018 m. gruodžio 31 d. Didžiausią gautinų sumų dalį

sudaro išankstiniai apmokėjimai tiekėjams už vykdomus įvairius projektus – 6,2 tūkst. Eur, biudžetinių įstaigų, kaimo bendruomenių ir kitų įstaigų atsiskaitymai už komunalines paslaugas – 8,6 tūkst. Eur, priskaičiuotas žalos atlyginimas pagal teismo sprendimus – 9,8 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai (gautos paskolos)

Varėnos rajono savivaldybės skola su UAB „Varėnos komunalinis ūkis“ paimta paskola Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų pastatų atnaujinimo (modernizavimo) projektams vykdyti 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 4337,4 tūkst. Eur.

Savivaldybės metinis grynojo skolinimosi limitas 2019 m. gruodžio 31 d. buvo 500,1 tūkst. Eur, panaudota limitu suma – 500,1 tūkst. Eur.

Savivaldybė pagal pasirašytas paskolų sutartis 2019 metais iš Savivaldybės biudžeto lėšų bankams gražino paskolų už 501,5 tūkst. Eur, UAB „Varėnos komunalinis ūkis“ gražino paskolų už 7,4 tūkst. Eur. Bendra gražintų bankams paskolų suma sudarė 508,9 tūkst. Eur, tai yra, 28,3 tūkst. Eur mažiau lyginant su 2018 m. Palūkanų sumokėta 67,5 tūkst. Eur, tai yra, 0,3 tūkst. Eur daugiau lyginant su 2018 m.

3.LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO TEISĖTUMO VERTINIMAS

Vidaus kontrolė, įskaitant finansų kontrolę, turi užtikrinti, kad įstaigų veikla būtų vykdoma įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, savivaldybės turtas bei įsipareigojimai tretiesiems asmenims būtų apsaugoti nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ir kitų neteisėtų veikų, būtų laikomasi patikimo finansų valdymo principų, o informacija apie įstaigos finansinę ir kitą veiklą būtų gaunama laiku ir teisinga.

3.1.Tobulintina reprezentacinių išlaidų vidaus kontrolė Savivaldybės administracijoje.

Audito metu buvo susipažinta su teisine baze, reglamentuojančia operacijų, susijusių su reprezentacinėmis išlaidomis atlikimą, įstaigos vidaus dokumentais, užtikrinančiais įstaigoje atliekamų reprezentacinių išlaidų naudojimo vidaus kontrolę.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²² patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklės (toliau – Taisyklės), kurių 4.7 punkte savivaldybių administracijoms rekomenduojama reprezentacinėms išlaidoms skirti iki 1 proc. atitinkamų metų asignavimų išlaidoms, patvirtintų programų sąmatose.

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 17 d. nutarimas Nr.919 „Dėl reprezentacinių išlaidų“.

Reprezentacijai 2019 metais Savivaldybės administracija išleido 39,0 tūkst. Eur arba 0,5 proc. nuo Administracijai skirtų asignavimų išlaidoms (8559,0 tūkst. Eur).

2015 m. rugsėjo 16 d. Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu²³ patvirtino Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

Savivaldybės biudžeto lėšos reprezentacinėms išlaidoms Varėnos rajono savivaldybės administracijoje (toliau – Administracija) 2019 metais turėjo būti naudojamos ir nurašomos vadovaujantis aukščiau nurodytais teisės aktais.

Vadovaujantis Taisyklėmis ir Aprašu, reprezentacinėmis išlaidomis laikomos atstovavimo šalies viduje ir užsienyje išlaidos.

Audito metu nustatyta:

1.Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms tvarkos aprašas yra tobulintinas.

Aprašas nustato reprezentacinėms išlaidoms skirtų savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą, tačiau Apraše nurodyti minimalūs ir nepakankami reikalavimai atsiskaitant už reprezentacijai patirtas išlaidas. Nepaskirti atsakingi asmenys už reprezentacinių lėšų panaudojimą ir nurašymą.

Aprašo 8 punkte nurodoma, kad „visais atvejais 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7 punktuose nurodytoms išlaidoms surašomas nurašymo aktas, kuriame nurodomi įteiktų suvenyrų pavadinimai, kiekis bei vertė, aktą pasirašo struktūrinio padalinio, atsakingo už renginio organizavimą, vadovas ir tvirtina administracijos direktorius“. Tačiau Apraše nereikalaujama lėšų panaudojimo pagrįstumo. Tai yra, kokiam tikslui, kokiam renginiui panaudotos prekės, suteiktos paslaugos. Apraše nenumatyta tvarka kaip atsiskaitoma už panaudotas lėšas, kokie turi būti pateikiami dokumentai ir kt.

2.Nurašymo aktai yra neišsamūs, negalima įsitikinti reprezentacinių išlaidų panaudojimo tikslingumu.

2.1.Išlaidos – maitinimo paslaugoms.

Dalį reprezentacinių išlaidų sudarė paslaugos už maitinimą. Vadovaujantis Taisyklėmis ir Aprašo 2.3 punktu *„reprezentacinėms išlaidoms gali būti priskiriamos darbo susitikimų išlaidos (maisto produktų, nealkoholinių ir alkoholinių gėrimų, kitų prekių, skirtų Savivaldybės atstovų susitikimams darbo klausimams aptarti, svarstyti, derinti su kitų įstaigų, įmonių, organizacijų atstovais, pirkimo išlaidos)“.* Remiantis Reprezentacinių išlaidų nurašymo aktais Savivaldybės patirtos išlaidos už maitinimo paslaugas buvo

²³ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr. DV-969 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms tvarkos aprašo patvirtinimo“.

reikalingos „Savivaldybės atstovų susitikimams darbo klausimams aptarti, svarstyti, derinti su kitų įstaigų, įmonių, organizacijų atstovais“. Beveik visuose aktuose nurodyta vienoda informacija. Visiškai nėra jokios informacijos koku tikslu buvo organizuotas susitikimas, kokie ir kiek atstovų dalyvavo.

2.2. Išlaidos – gėlėms.

Ta pati situacija ir su įsigytais gėlėmis. Visuose nurašymo aktuose standartiškai nurodomas Taisyklių ir Aprašo 2.4 punktą, kad „įsigytos prekės (gėlės) buvo naudojamos valstybės, įstaigos, įstaigos darbuotojų arba valstybei nusipelnusių asmenų **jubiliejų, valstybės, tarptautinių organizacijų, kitų apdovanojimų skyrimo įstaigos darbuotojams, įstatymų nustatytų atmintinų ir švenčių dienų, profesijų dienų progomis**“.

3. Rerezentacinės išlaidos be pateisinančių dokumentų apie jų panaudojimą.

Išlaidos – kavai, arbatai, saldumynams, suvenyrams ir kt. panašioms prekėms.

Atlikus dokumentų analizę nustatyta, kad kiekvieną mėn. perkamos prekės - kava, arbata, saldumynai. Kiekvieno mėnesio pabaigoje surašomas Rerezentacinių išlaidų nurašymo aktas, kurį pasirašo komisijos nariai. Aktą tvirtina Administracijos direktorius. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad aktus pasirašo komisija, kuri Administracijos direktoriaus įsakymu²⁴ **sudaryta turto pripažinimui nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti bei jo likvidavimui**. Remiantis nurašymo aktuose nurodyta informacija, prekės išduodamos atsakingiems asmenims pagal parašą, tačiau pateisinančių dokumentų apie jų panaudojimą nėra. **Darytina išvada, kad prekių panaudojimu laikomas prekių atidavimo atsakingiems darbuotojams faktas.**

Dalį nupirktų prekių priskirtų rerezentacinėms išlaidoms sudaro prekės, kurios nuperkamos ir užpajamuojamos sandėlyje. Vadovaujantis nurašymo aktais, be pateisinančių dokumentų apie prekių panaudojimą, nurašyta rerezentacinėms išlaidoms 3037,33 Eur suma.

Biudžeto lėšų rerezentacinėms išlaidoms panaudojimo (paslaugų išlaidų, prekių (atsargų) panaudojimo ir nurašymo) kontrolė yra nepakankama.

4. Išlaidos patirtos švenčių ar renginių rengimo metu 2019 metais buvo nurašomos kaip rerezentacinės išlaidos.

Vadovaujantis Aprašo 3 punktu, rerezentacinėms išlaidoms nepriskiriama: įstaigos švenčių, konkursų, sporto varžybų, parodų, mugių, festivalių, koncertų, kitų renginių išlaidos, kai jos daromos iš specialiai išvardytiems renginiams rengti numatytų lėšų. Nesilaikant šių nuostatų, išlaidos, patirtos švenčių ar renginių rengimo metu 2019 metais,

²⁴ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. gegužės 28 d. įsakymas Nr. DV -427 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. DV-343 „Dėl komisijos sudarymo“ pakeitimo“.

buvo nurašomos kaip reprezentacinės išlaidos. Pavyzdžiui, rajono Savivaldybės strateginiame veiklos plane²⁵ numatytos lėšos M. K. Čiurlionio giminės infrastruktūros plėtra ir menininko atminimui skirtų renginių organizavimas, šiam renginiui 2019 m. buvo panaudota 2300 Eur (Savivaldybės administracija) suma. Tačiau papildomai dar nurašytos ir reprezentacinės išlaidos 645,66 Eur.

5. Dėl viešųjų pirkimų

Atliekant mažos vertės pirkimus neskelbiamos apklausos būdu perkančioji organizacija gali kreiptis į pasirinktą tiekėjų skaičių (vieną, du ir daugiau), tačiau siekiant racionalaus lėšų panaudojimo rekomenduojama kreiptis į daugiau nei vieną tiekėją, kadangi tokiu būdu yra įgyvendinami viešųjų pirkimų principai ir sudaromos sąlygos konkurencijai vystyti.

Audito metu, atlikus mažos vertės pirkimų dokumentų analizę, įsigyjant prekes reprezentacijai (kava, arbata, saldumynai) nustatyta, kad pastoviai apklausiami tik du tiekėjai D. Iksalienės įmonė „Arbatos namai“ ir UAB „Ūlė“ parduotuvė „Saulutė“. Laimėtoju visais atvejais pripažįstama D. Iksalienės įmonė, kurioje prekių kainos akivaizdžiai yra aukštesnės, negu kitų prekybos vietų (vadovaujantis sąskaitų faktūrų duomenimis). Administracijos darbuotojai negalėjo paaiškinti kodėl neapklausiami kiti Varėnos rinkoje esantys tiekėjai, kurių prekių galima įsigyti mažesniais kainomis. *Atsižvelgiant į tai, kyla abejonės, ar Savivaldybės administracijoje vykdomų viešųjų pirkimų metu yra vadovujamasi objektyvumu pasirenkant ir kviečiant konkrečius tiekėjus ir prekės reprezentacijai yra įsigyjamoms geriausiomis kainomis.*

3.2. Atliekant mažos vertės viešuosius pirkimus pažeisti teisės aktai

Mažos vertės viešųjų pirkimų vertinimas atliktas Savivaldybės administracijoje ir Varėnos kultūros centre.

1. Savivaldybės administracija

Audito metu buvo atliktos Viešosios infrastruktūros plėtros programos (Nr.08) priemonei „Kraštovaizdžio tvarkymas, želdynų ir želdinių priežiūra“ skirtų lėšų audito procedūros.

Gėlių daigų pirkimas atliktas pasirenkant netinkamą pirkimo būdą. Pažeista VPI 17 str.1 d.

Pirkimą pavesta atlikti pirkimo organizatoriui, o ne Komisijai. Pirkimo organizatoriui buvo pavesta atlikti gėlių daigų pirkimą Varėnos miesto apželdinimui. Pirkimų planuojama vertė – 13,5 tūkst. Eur. Pirkimo paraišką parengė pirkimų iniciatorius. Paraiška gėlių daigų

²⁵ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2018 m. lapkričio 27 d. sprendimas Nr. T-VIII-1080 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

pirkimui parengta pažeidžiant Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintą Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo²⁶ 7.1 punktą. *Tai yra, „Administracijos nuolat veikianti viešųjų pirkimų komisija, kurios paskirtis – organizuoti ir vykdyti Administracijos viešųjų pirkimų plane numatytus supaprastintus viešuosius pirkimus ir mažos vertės pirkimus, kai konkrečių prekių, paslaugų ar darbų numatomo pirkimo vertė yra didesnė nei 10000 Eur be PVM.“*

Įsigyjant gėlių daigus buvo apklausti trys tiekėjai. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad tą pačią dieną buvo įsigytos prekės pagal dvi skirtingas sąskaitas. Todėl darytina išvada, kad Perkančioji organizacija dirbtinai skaidė pirkimą vien tuo pagrindu, kad galėtų pirkimą atlikti neskelbiamos apklausos būdu. Pažymėtina tai, kad minėtą pirkimą suderino Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus darbuotoja.

Be to, pažeidžiant Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo²⁷ 21.4.3 punktą, sutartis raštu nebuvo sudaryta.

Savivaldybės administracija pasirinkdama Pirkimo būdą, tai yra, nusprendusi vykdyti neskelbiamą apklausą, pažeidė Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus skaidrumo, lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principus.

2.Varėnos kultūros centras

Maitinimo paslaugų pirkimas Dalios Tamulevičiūtės profesionalių teatrų festivalio metu (2019 m. spalio 1 d. Sutartis Nr.1).

Audito metu nustatyta, kad Varėnos kultūros centre (toliau - Centras) maitinimo paslaugų viešasis pirkimas atliktas pažeidžiant pirkimo procedūras.

Audito metu atlikus pirkimo dokumentų vertinimą nustatyta, kad pirkimo dokumentai nėra tikslūs, netinkamas planavimas ir organizavimas, pirkimo procedūrų dokumentavimas. Nesilaikyta Aprašo 21.3.2 punkto.

Pirkimo dokumentuose nenurodyta maitinimo paslaugų techninė specifikacija, tai yra, nenurodyta kokių patiekalų pageidauja pirkimo vykdytojas. Nesilaikyta Aprašo 21.3.2 punkto „pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o perkančioji organizacija nupirkti, tai ko reikia“.

Centras atlikdamas maitinimo paslaugų pirkimą pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 86 str. 3 d. - sudarant pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį, joje negali būti keičiama laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kaina, sąnaudos ar kitos sąlygos, derybų ar dialogo atveju –

²⁶ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. kovo 25 d. Įsakymas Nr. DV-261 „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁷ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

galutinai suderėta kaina, sąnaudos ar kitos sąlygos ir pirkimo dokumentuose nustatytos pirkimo sąlygos.

Centras neužtikrino, kad būtų pasiektas viešųjų pirkimų tikslas – įsigyti paslaugas racionaliai naudojant lėšas. Pažeista VPI 17 str. 2 d.

Įvertinę tai, kad audito metu Pirkimo sutartys buvo jau įvykdytos, apsiribojome tik vertinimu.

Apvalios medienos pirkimas (2019-04-04 Sutartis b/n; 2019-04-14 sutartis Nr. 2019-1; 2019-04-12 sutartis Nr. 2019-07)

Apvalios medienos kuro pirkimas atliktas pasirenkant netinkamą pirkimo būdą. Pažeistas VPI 17 str.1,2 d.

Mažos vertės pirkimai atliekami vadovaujantis Apraše nustatytais taisyklėmis. Mažos vertės pirkimas apie jį neskelbiant viešai gali būti atliekamas Aprašo 21.2.1-21.2.20 punktuose nustatytais atvejais. Vertinamu atveju, iš Centro pateiktų dokumentų, nustatyta, kad Pirkimas vykdytas neskelbiamos apklausos būdu pagal Aprašo 21.2.7 punktą. Mūsų nuomone, Centras pasirinko netinkamą pirkimo būdą, tai yra, medienos pirkimas neturi jokių išskirtinių sąlygų, nurodytų Aprašo 21.2.7 punkte, dėl to atliekant minėtą pirkimą šis punktas neturėjo būti taikomas.

Darytina išvada, kad Centras pasirinkdamas Pirkimo būdą, tai yra, nusprendęs vykdyti neskelbiamą apklausą, pažeidė Įstatymo 17 str. 1 d. įtvirtintus skaidrumo, lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principus, 17 str. 2 d. 1 p. įtvirtintą pirkimų tikslą.

Įvertinę tai, kad, audito metu, Pirkimo sutartys buvo jau įvykdytos, apsiribojome tik vertinimu.

3.3.Priemokos kai kuriais atvejais skirtos nesivadovaujant teisės aktais

Audito metu nustatyta keli atvejai kai 2019 m. priemokos mokėtos nesilaikant teisės aktų.

Varėnos „Pasakos“ vaikų lopšelis – darželis.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 10 str. nuostatomis, darbuotojams gali būti mokamos priemokos už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas, atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės, arba už papildomų pareigų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir **suformuluotų raštu**, vykdydamą.

Direktorė įsakymais²⁸ nuo 2019 m. balandžio mėn. iki rugsėjo mėn. (penkis mėnesius) darbuotojams paskyrė 30 proc. priemokas už padidėjusį darbų mastą, tačiau

²⁸ Varėnos „Pasakos“ lopšelio darželio direktorės įsakymai 2019-04-19 Nr. V-6-22; 2019-06-03 Nr. V-6-40; 2019-07-04 Nr. V-6-53; 2019-08-12 Nr. V-6-70; 2019-09-30 Nr. V-6-108.

įsakymuose nenurodomas papildomas darbas, kuris nulėmė padidėjusį darbų mastą. Nesivadovauta Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo²⁹ 10 straipsnio nuostata, kuri nurodo, kad priemokos už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės, ar už papildomų pareigų ar užduočių, nustatytų pareigybės aprašyme ir **suformuluotų raštu**, vykdymą gali siekti iki 30 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio.

Direktorė įsakymais nustatydamą priemokas už padidėjusį darbų mastą pažeidė teisės teorijoje pripažįstamą principą *lex retro non agit* (įstatymas atgal negalioja). Tai reiškia, kad norminiai aktai paprastai netaikomi tiems faktams ir teisinėms pasekmėms, kurie atsirado iki šių norminių aktų įsigaliojimo. Pvz. Direktorė **2019 m. rugsėjo 2 d.** įsakymu Nr. V-6-96 nurodė darbuotojui nuo **2019-08-01 iki 2019-08-31** imtinai mokėti 30 proc. priemoką nuo jo pareiginės algos pastoviosios dalies už padidėjusį darbų mastą. Tai yra, naujas norminis aktas gali turėti įtakos tik teisiniams santykiams, kurie įvyks ateityje, o ne prieš įsigaliojant norminiam aktui, minimu atveju Direktorės įsakymui.

3.4. Savivaldybės biudžeto lėšos panaudotos darbuotojams finansuojamiems iš Valstybės biudžeto Mokymo lėšų.

Varėnos švietimo centras

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijos narių atlygio už darbą įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi „A1 lygio pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 20 procentų“. Švietimo centre A1 lygio pareigybėms priskiriamos pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip aukštasis universitetinis išsilavinimas su magistro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu ir pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo³⁰ 19 straipsnio 3 dalį psichologinę pagalbą teikia, psichologinių problemų prevenciją vykdo pedagoginių psichologinių tarnybų, mokyklų psichologai, turintys psichologijos bakalauro ir psichologijos magistro kvalifikacinius laipsnius arba psichologijos magistro kvalifikacinį laipsnį, baigę vientisąsias studijas arba Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją arba teisės aktų nustatyta tvarka pripažintą kaip lygiavertę užsienyje įgytą kvalifikaciją.

Centro psichologėms 2017 m. nebuvo pritaikytas šis aukščiau nurodytas principas. 2019 m. darbuotojos pateikė Motyvacinį prašymą, kuriame prašė atstatyti pažeistą interesą ir

²⁹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijos narių atlygio už darbą 2017 m. sausio 17 d. įstatymas Nr. XIII-198.

³⁰ Lietuvos Respublikos švietimo 1991 m. birželio 25 d. įstatymas Nr. I-1489.

išmokėti joms priklausiusią, tačiau savo laiku neišmokėtą, 20 procentų pastoviosios dalies koeficiento priedo sumą už 2017 metus.

Minėtos klaidos buvo ištaisytos, tačiau išmokėta buvo iš savivaldybės biudžeto lėšų (įstaigos pajamų), o ne iš valstybės biudžeto skiriamų asignavimų (mokymo lėšų). Iš viso išmokėta 3,6 tūkst. Eur ir 0,05 tūkst. Eur socialinio draudimo mokesčių dalis. Iš viso 3,6 tūkst. Eur.

3.5. Dėl kieto kuro kompensacijų mokėjimo

Audito metu atlikome Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo programos (Nr.03) priemonei „Kieto kuro kompensacijų mokėjimas“ skirtų lėšų panaudojimo audito procedūras. Reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme.

3.6. Dėl gyvenamųjų namų nuotekų atvadų

Varėnos rajono savivaldybės Tarybos 2018 m. rugpjūčio 28 d. sprendimu³¹ buvo pritarta Varėnos rajono savivaldybės administracijos projekto „Privačių namų prijungimas prie centralizuotos nuotekų surinkimo infrastruktūros Varėnos mieste“ įgyvendinimui. Varėnos rajono savivaldybei, vadovaujantis Aplinkos apsaugos rėmimo programa, buvo skirta dotacija, kurios paskirtis finansuoti projektą „Privačių namų prijungimas prie centralizuotų nuotekų surinkimo infrastruktūros mieste“. Projekto įgyvendinimo vertė 104 tūkst. Eur. Remdamasi Dotacijos teikimo 2018-08-29 sutartimi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra Savivaldybei skyrė tikslinę 78,2 tūkst. Eur dotaciją, likusi dalis 31,2 tūkst. Eur buvo skirta iš savivaldybės biudžeto. Projekto įgyvendinimo metu prie nuotekų surinkimo Varėnos mieste buvo prijungti 85 atvadai. Minėtos sutarties 2.3.7 punkte nurodoma, kad „sutarties vykdymo metu sukurtą ar įsigytą turtą įtraukti į savo buhalterinę apskaitą ir naudoti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka“. Savivaldybės administracijos direktorius, įgyvendinus projektą, įsakymu³² pavedė Buhalterinės apskaitos skyriui įtraukti į apskaitą Gyvenamųjų namų nuotekų atvadus Varėnos mieste, kurių įsigijimo savikaina 104,0 tūkst. Eur. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad sutarties 2.3.7 punktas prieštarauja galiojantiems teisės aktams, t.y., Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymui³³, kuriame nurodoma, kad vandentiekio įvadai bei nuotekų išvadai įrengiami tik viešojoje teritorijoje – paklojami iki žmogaus sklypo. Įgyvendinant šį projektą, nuotekų įvadai buvo įrengti privačioje valdoje, iki pat įvado į

³¹ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 28 d. sprendimas Nr. T-VIII-1030 „Dėl projekto „Privačių namų prijungimas prie centralizuotos nuotekų surinkimo infrastruktūros Varėnos mieste“ įgyvendinimo“

³² Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. spalio 25 d. įsakymas Nr. DV-884 „Dėl turto įtraukimo į apskaitą ir tarnavimo laiko nustatymo“

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo 2006 m. liepos 13 d. įstatymas Nr. X-764, 16 str. 13 d.

namus, t.y., savivaldybės nuosavybė atsirado privačiame sklype. Esant tokiai situacijai, iškyla klausimas, kaip savivaldybė vykdys savo turto priežiūrą ir kokiais teisiniais dokumentais bus apspręstas šitas klausimas.

Rekomendacijų šiuo klausimu neteikiame, nes susidariusi situacija reikalauja papildomų teisės aktų.

4.TURTO NAUDOJIMAS 2019 METAIS

Valstybės kontrolė ir Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba 2019 m. rugsėjo 12 d. pasirašė Bendradarbiavimo susitarimą Nr. BS-45. Šio susitarimo dalykas – tarpusavio pagalba ir profesinio bendradarbiavimo stiprinimas, šalims atliekant veiklos auditą, kurio tikslas – įvertinti, ar savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo kryptys sudaro galimybes spręsti šio turto valdymo problemas, o turtas naudojamas siekiant tenkinti visuomenės interesus.

Su audito ataskaita galima susipažinti savivaldybės interneto puslapyje www.varena.lt.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
1.	Pradėti vykdyti priimtą įsipareigojimą - Atlikti kelių ir gatvių vertinimą ir nustatyti jų tikrąją vertę.	Savivaldybės administracija	Prisiimtas įsipareigojimas pradėtas vykdyti. Atlikus kelių ir gatvių kadastrinius matavimus, keliai ir gatvės, apskaityti nuo 0,29 Eur iki 1 Eur verte, yra įvertinami ir nustatoma tikroji jų vertė (pasirašyti Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: 2020-03-24 Nr. DV-217, 2020-04-01 Nr. DV-250, 2020-04-22 Nr. DV-300, 2020-05-20 Nr. DV-376). Šiuos darbus numatoma atlikti iki 2021 m. pabaigos.	Iki 2021-12-31
2.	Formuojant 2021 m. biudžetą numatyti lėšas kelių ir gatvių techninei inventorizacijai/ kadastriniams matavimams ir jų įregistravimui Nekilnojamojo turto registre.	Savivaldybės administracija	Savivaldybės 2019 m. biudžete kelių ir gatvių kadastriniams matavimams buvo skirta 20,1 tūkst. Eur, 2020 m. biudžete skirta 85,0 tūkst. Eur. Formuojant 2021 m. biudžetą taip pat bus numatytos lėšos šiems darbams atlikti. Visus kelius ir gatves planuojama įregistruoti iki 2022 m. pabaigos. Iš viso kelių ir gatvių kadastriniams matavimams atlikti numatoma panaudoti apie 300,0 tūkst. Eur.	Iki 2021-05-31
3.	Nustatyti papildomas kontrolės priemones ilgalaikio turto srityje, kurios užtikrintų teisingą ilgalaikio turto apskaitą.	Savivaldybės administracija	Atliekant metinę turto inventorizaciją, Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudarytos inventorizacijos komisijos bus įpareigtos vadovautis Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-12-01 įsakymu Nr. DV-1150, 117 p. ir nustatyti, ar inventorizuojamas ilgalaikis materialusis turtas turi nuvertėjimo požymių.	Iki 2020-11-30
4.	Imtis priemonių, kad Merkinės krašto muziejuje būtų pradėtas muziejinių	Savivaldybės administracija	2020 m. spalio mėn. Merkinės krašto muziejuje bus įdarbintas fondų saugotojas, kuris bus atsakingas už muziejinių vertybių	Iki 2021-10-31

	vertybių vertinimas		vertinimo procedūrų organizavimą, taip pat bus sudaryta muziejaus rinkinių komplektavimo komisija. Muziejinių vertybių vertinimo tikrąja verte darbus numatoma atlikti iki 2021-10-31.	
5.	Spręsti klausimą dėl Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatų įgyvendinimo, kai subjektų apskaita tvarkoma centralizuotai.	Savivaldybės administracija	Klausimui spręsti bus sudaryta darbo grupė, kuri pateiks išvadas dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkymo.	Iki 2020-12-31
6.	Užtikrinti, kad subjektų grupės apskaitos politika ir sąskaitų planas būtų suderinti su kontroliuojančiu subjektu.	Savivaldybės administracija	Įstaigų, kurių apskaitą tvarko vyr. buhalteriai, apskaitos politikos ir sąskaitų planai bus suderinti su Varėnos rajono savivaldybės administracijos Finansų ir investicijų skyriumi, o įstaigų, kurių apskaita tvarkoma centralizuotai, apskaitos politika ir sąskaitų planas bus patvirtinti Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, kurio projektas taip pat bus suderintas su Finansų ir investicijų skyriumi.	Iki 2020-09-30
7.	Nustatyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų efektyvų ir teisingą lėšų panaudojimą, sustiprintų dokumentų įforminimo veiksmingumą, atsiskaitant už reprezentacines lėšas.	Savivaldybės administracija	Bus peržiūrėtas ir patikslintas Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms tvarkos aprašas, patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-09-16 įsakymu Nr. DV-969.	Iki 2020-09-30
7.1.	Peržiūrėti Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms tvarkos aprašą, ir nustatyti aiškią biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms atsiskaitymo tvarką.	Savivaldybės administracija	Bus peržiūrėtas ir patikslintas Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms tvarkos aprašas, patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-09-16 įsakymu Nr. DV-969.	Iki 2020-09-30
7.2.	Paskirti atsakingus asmenis už reprezentacinių	Savivaldybės administracija	Bus peržiūrėtas ir patikslintas Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo	Iki 2020-09-30

	išlaidų naudojimą ir nurašymą.		reprezentacinėms išlaidoms tvarkos aprašas, patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-09-16 įsakymu Nr. DV-969.	
8.	Užtikrinti, kad Savivaldybės administracijoje prekės ir paslaugos būtų perkamos griežtai laikantis Viešųjų pirkimo įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų reikalavimų.	Savivaldybės administracija	Bus peržiūrėtas ir patikslintas Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas, patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-03-25 įsakymu Nr. DV-261, atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų tarnybos parengtas gaires „Pirkimų organizavimas ir vidaus kontrolė“, išsamiau apibrėžtos pirkimų organizatorių funkcijos, teisės, pareigos ir atsakomybė, griežtesnė kontrolė.	Iki 2020-10-31

Savivaldybės kontrolierius

Gintautas Šakalis

Kontrolieriaus pavaduotoja

Laima Ulbinienė

Auditą atliko Savivaldybės kontrolierius Gintautas Šakalis ir Kontrolieriaus pavaduotoja Laima Ulbinienė.

Auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2019-08-29 įsakymą Nr. KV-1.

Auditas pradėtas 2019-09-02, baigtas 2020-06-22.

PRIEDAI

Finansinio (teisėtumo)
audito ataskaitos priedas

Audito apimtis ir metodai

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir Tarptautiniais audito standartais, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Varėnos rajono savivaldybės biudžeto vykdymo ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, audito procedūros atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje ir Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atsirinkome subjektus: Savivaldybės administracija, Savivaldybės Išdas, Varėnos kultūros centras, Varėnos sporto centras, Varėnos „Pasakos“ lopšelis – darželis“, Varėnos švietimo centras.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui ir Savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui jos neturinčios. Reikšmingu dalyku Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, viršijanti 621,0 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikomas svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 226,0 tūkst. Eur.

Audito apimtis ir metodai	
<p>Audituotos konsoliduotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos</p> <p>2019 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai</p>	<p>Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys: konsoliduotoji finansinės būklės, konsoliduotoji veiklos rezultatų, konsoliduotoji pinigų srautų ir konsoliduotoji grynojo turto pokyčių ataskaitos bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2019-12-31 duomenis.</p> <p>Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys: Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo (forma Nr.1 sav.), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo (forma Nr.2 – sav.) ataskaitos, Skolinių įsipareigojimų ataskaita (forma Nr. 3 – sav.), Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4) bei Savivaldybės Biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas pagal 2019-12-31 duomenis.</p> <p>2019 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis iš viso buvo 78 392,74 tūkst. Eur, pabaigoje – 82 786,55 tūkst. Eur.</p>
<p>2019 m. pajamos, sąnaudos ir patirtos išlaidos, rezultatas</p>	<p>Savivaldybė gavo 37 457,77 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 35 842,01 tūkst. Eur sąnaudų. Savivaldybės pagrindinės veiklos rezultatas teigiamas – pajamos viršijo sąnaudas 1 615,76 tūkst. Eur. Savivaldybės veiklos rezultatas – grynasis perviršis 5 807,91 tūkst. Eur.</p>
<p>2019 m. programos</p>	<p>Savivaldybės 2019 metų biudžete patvirtinta 10 programų. Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti Savivaldybės administracijai ir 32 biudžetinėms įstaigoms.</p>
<p>Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos.</p>	<p>Audito metu vertinome:</p> <p>35 – ių subjektų: Savivaldybės administracijos, Savivaldybės išdo, Savivaldybės 30-ties biudžetinių įstaigų, 3-jų VŠĮ finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2019 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Taip pat į jį įtrauktą finansinį turtą, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas - 6 uždarų akcinių bendrovių (UAB „Varėnos šiluma“, UAB „Varėnos vandenys“, UAB „Varėnos knyga“, UAB „Varėnos komunalinis ūkis“, UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“ ir UAB „Varėnos autobusų parkas“) ir vienos VŠĮ nepriskiriamos viešojo sektoriaus subjektui (VŠĮ Liškiavos kultūros centras), įstaigos priskiriamos kitiems subjektams – UAB „Toksika“;</p> <p>33-jų asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu sudaryto 2019 metų Savivaldybės Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis;</p> <p>Varėnos rajono savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinių duomenis.</p>
<p>Audito apimtys apribojimai</p>	<p>Audito apimtys apribojimų nebuvo.</p>
<p>Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros:</p>	
<p>2019 m. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenys</p>	

Turto sritis	<p>Ilgalaikio materialiojo turto (žemės, infrastruktūros ir kitų statinių,, nebaigtos statybos); ilgalaikio finansinio turto, biologinio turto, trumpalaikio turto (ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, sukauptų gautinų sumų, pinigų ir pinigų ekvivalentų).</p> <p>Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose.</p>
Įsipareigojimų sritis	<p>Įvertinome ar ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikių finansinių įsipareigojimų, kitų ilgalaikių įsipareigojimų, ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies) teisingai atvaizduoti finansinėse ataskaitose.</p>
Pajamų sritis	<p>Vertiname pajamų pripažinimą, įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, tinkama verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).</p>
Sąnaudų sritis	<p>Pagrindinės veiklos sąnaudų (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo, komunalinių paslaugų ir ryšių, paprastojo remonto ir eksploatavimo).</p> <p>Atrankos būdu vertiname:</p> <p>Sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis);</p>
Metinių finansinių ataskaitų vertinimo sritis	<p>Vertiname ar duomenys ir informacija metinių finansinių ataskaitų rinkiniuose pateikti pagal finansinėms ataskaitoms keliamus reikalavimus.</p>
Bendras ataskaitų rinkinio konsolidavimo proceso vertinimas	<p>Patikrinome konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų Viešojo sektoriaus atskaitomybės finansinių ataskaitų standartų reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.</p>
Savivaldybės biudžeto pajamų sritis	<p>Biudžeto pajamos.</p> <p>Vertiname, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje teisingai atvaizduoti biudžeto pajamų plano duomenys, ar teisingai atvaizduotos gautų mokesčių sumos.</p>
Savivaldybės biudžeto išlaidų sritis	<p>Vertiname, ar biudžeto išlaidos priskirtos tinkamiems straipsniams.</p>
2019 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo vertinimas	
<p>Vertiname, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais, ar Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus, ar Savivaldybės gautos paskolos ir priimti skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms atitinka teisės aktams, reglamentuojantiems skolinimosi tvarką ir limitus.</p>	
2019 m. savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimas	

Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms audito sritims, atliekant:

ilgalaikio materialiojo turto audito procedūras: vertinome metinės inventORIZACIJOS atlikimą; turto naudojimo ir nurašymo, nereikalingo arba netinkamo (negalimo naudoti) turto valdymo teisėtumą, ar išlaidos turtui įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;

ilgalaikių įsipareigojimų audito procedūras: vertinome skolos limitų laikymąsi.

Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo audito procedūras: ar patvirtintame pareigybių sąrašė pareigybių skaičius neviršija nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus, ar patvirtinta darbo apmokėjimo sistema atitinka teisės aktų reikalavimus; ar pagal teisės aktų reikalavimus skirtos priemokos, premijos; ar išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;

ar turtas ir prekės buvo įsigytos laikantis Viešųjų pirkimo įstatymo nuostatų.